

Dôležité čísla v systéme duálneho vzdelávania.

Zákon o odbornom vzdelávaní a príprave, vyhláška o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy... a Manuál SDV upravujú pre systém duálneho vzdelávania okrem iného aj nasledovné pojmy:

- ✓ najvyšší počet žiakov, ktorým môže byť na pracovisku praktického vyučovania (PPV) poskytované praktické vyučovanie - § 13, ods. 9, písm. d) zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave,
- ✓ počet žiakov, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie - § 16 ods. 2 písm. f) zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave,
- ✓ vzdelávacia kapacita pracoviska praktického vyučovania – Manuál SDV,
- ✓ počet hlavných inštruktorov - § 3 ods. 1 vyhlášky č. 287/2022 Z. z. o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy...,
- ✓ počet inštruktorov pre poskytovanie praktického vyučovania - § 9 ods. 3 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave.

Uvedené číselné údaje sa uvádzajú vždy samostatne za každý odbor vzdelávania, ktorý je uvedený v osvedčení o spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania.

Čo tieto čísla znamenajú a ako ich určiť? Podme sa na to pozrieť.

Najvyšší počet žiakov, ktorým môže byť na PPV poskytované praktické vyučovanie, v jeden deň praktického vyučovania.

„Najvyšší počet žiakov, ktorým môže byť na PPV poskytované praktické vyučovanie“ je číselný údaj vyjadrujúci počet žiakov, ktorým môže zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie v jednom vyučovacom dni praktického vyučovania.

Jeden vyučovací deň praktického vyučovania je časový úsek, v ktorom zamestnávateľ poskytuje žiakom praktické vyučovanie a zodpovedá teda jednému dňu praktického vyučovania žiaka. Jeden vyučovací deň je vlastne jedna vyučovacia zmena praktického vyučovania. Vyučovací deň alebo vyučovacia zmena žiaka je teda obdobia časovou jednotkou ako jedna pracovná zmena zamestnanca.

Najvyšší počet žiakov, ktorým môže byť na PPV poskytované praktické vyučovanie je uvedený v osvedčení o spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovania a to pre každý odbor vzdelávania samostatne. Určuje ho SaPO na základe obhliadky PPV.

Príklad:

Osvedčenie o spôsobilosti zamestnávateľa pre SDV: Zamestnávateľ je spôsobilý poskytovať praktické vyučovanie v učebnom odbore 6445 H kuchár/kuchárka pre najvyšší počet 6 žiakov v jeden deň praktického vyučovania.

Na PPV môže byť v jednu vyučovaciu zmenu praktického vyučovania najviac 6 žiakov učebného odboru kuchár/kuchárka nezávisle od ročníka štúdia žiakov.

Počet žiakov, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie.

„Počet žiakov, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie“ je číselný údaj vyjadrujúci celkový počet žiakov s učebnou zmluvou, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie nezávisle od ich zaradenia do príslušnej vyučovacej zmeny, t.j. počet žiakov príslušného odboru vzdelávania za všetky ročníky štúdia, s ktorými zamestnávateľ uzatvoril učebnú zmluvu. Počet žiakov je odvodený aj od najvyššieho počtu žiakov v osvedčení, ktorý musí byť dodržaný v každej vyučovacej zmene praktického vyučovania. Je odvodený aj od striedania vyučovacích zmien v jednotlivých dňoch alebo týždňoch praktického vyučovania a od striedania dní teoretického vyučovania a dní praktického vyučovania, teda od celkovej vzdelávacej kapacity PPV, ktorá je popísaná nižšie.

Počet žiakov, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie, určuje zamestnávateľ a uvádza sa v zmluve o duálnom vzdelávaní. Zamestnávateľ sa môže rozhodnúť, že nevyužije celkovú vzdelávaciu kapacitu PPV a v duálnej zmluve uvedie nižší počet žiakov ako je počet žiakov zodpovedajúci celkovej vzdelávacej kapacite PPV.

V praxi nemusí ísť o skutočný počet žiakov, s ktorými zamestnávateľ uzatvoril učebnú zmluvu. Ide skôr o predpokladaný počet žiakov, ktorým bude zamestnávateľ poskytovať praktické vyučovanie, ktorý sa môže postupne v priebehu jedného roka alebo aj viacerých rokov naplňovať žiakmi s učebnou zmluvou.

Ak nie je naplnený v zmluve o duálnom vzdelávaní uvedený počet žiakov, zamestnávateľ môže uzatvoriť so žiakom prvého ročníka učebnú zmluvu aj po 15. septembri a to najneskôr do 31. augusta prvého ročníka žiaka.

Ak nie je naplnený v zmluve o duálnom vzdelávaní uvedený počet žiakov a škola určil samosprávny kraj nízky počet žiakov prvého ročníka, ktorý nezodpovedá potrebám duálneho vzdelávania pre daný odbor vzdelávania, môže byť ministerstvu školstva podaná žiadosť o preskúmanie určenia počtu žiakov prvého ročníka.

Príklad pre maximálny počet žiakov s učebnou zmluvou:

Osvedčenie o spôsobilosti zamestnávateľa pre SDV: Zamestnávateľ je spôsobilý poskytovať praktické vyučovanie v učebnom odbore 6445 H kuchár/kuchárka pre najvyšší počet 6 žiakov v jeden deň praktického vyučovania.

Organizácia vyučovania je spracovaná ako striedanie týždňa TV a týždňa PV. Praktické vyučovanie poskytuje zamestnávateľ iba v doobedňajšej vyučovacej zmene. Škola má vytvorené 2 triedy so žiakmi učebného odboru kuchár/kuchárka v každom ročníku a triedy jednotlivých ročníkov sú rovnomerne rozdelené v párnom a nepárnom týždni. Na PPV teda pravidelne vykonávajú praktické vyučovanie žiaci párneho a žiaci nepárneho týždňa.

Verzia A: Maximálny počet žiakov s učebnou zmluvou pre uvedenú organizáciu vyučovania – jedna vyučovacia zmena:

Párny týždeň	Nepárny týždeň	Počet žiakov celkom
6	6	12

Organizácia vyučovania je spracovaná ako striedanie týždňa TV a týždňa PV. Praktické vyučovanie poskytuje zamestnávateľ v doobedňajšej ako aj v poobedňajšej vyučovacej zmene. Škola má vytvorené 2 triedy so žiakmi učebného odboru kuchár/kuchárka v každom ročníku a triedy jednotlivých ročníkov sú rovnomerne rozdelené v párnom a nepárnom týždni. Na PPV teda pravidelne vykonávajú praktické vyučovanie žiaci párneho a žiaci nepárneho týždňa.

Verzia B: Maximálny počet žiakov s učebnou zmluvou pre uvedenú organizáciu vyučovania – doobedňajšia a poobedňajšia vyučovacia zmena:

	Párny týždeň	Nepárny týždeň	Počet žiakov celkom
Doobedňajšia zmena	6	6	24
Poobedňajšia zmena	6	6	

Je na rozhodnutí zamestnávateľa, či počet žiakov, s ktorými plánuje uzatvoriť učebnú zmluvu a ktorý je uvedený v zmluve o duálnom vzdelávaní, určí vo výške zodpovedajúcej maximálnemu počtu žiakov podľa osvedčenia a podľa striedania vyučovacích zmien v jednotlivých dňoch alebo týždňoch praktického vyučovania a podľa striedania dní teoretického vyučovania a dní praktického vyučovania.

Vzdelávacia kapacita pracoviska praktického vyučovania.

„Vzdelávacia kapacita PPV“ vyjadruje využitie PPV na poskytovanie praktického vyučovania v príslušnom odbore vzdelávania a člení sa na:

- vzdelávaciu kapacitu jednej vyučovacej zmeny (jedného vyučovacieho dňa),
- celkovú vzdelávaciu kapacitu PPV.

Vzdelávacia kapacita jednej vyučovacej zmeny je najvyšší počet žiakov, ktorým môže byť poskytované praktické vyučovanie v jednu vyučovaciu zmenu praktického vyučovania súčasne nezávisle od ročníka štúdia. Ako je uvedené vyššie, vzdelávacia kapacita jednej vyučovacej zmeny je zhodná s najvyšším počtom žiakov uvedeným v osvedčení zamestnávateľa o spôsobilosti poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania.

Vzdelávacia kapacita jednej vyučovacej zmeny je rovnaká ako najvyšší počet žiakov v jeden deň praktického vyučovania uvedený v osvedčení.

Celková vzdelávacia kapacita PPV vyjadruje celkový počet žiakov, ktorým môže byť poskytované praktické vyučovanie na PPV vo všetkých vyučovacích zmenách podľa organizácie striedania dní teoretického vyučovania a dní praktického vyučovania.

Celková vzdelávacia kapacita PPV je rovnaká ako maximálny počet žiakov s učebnou zmluvou.

Počet hlavných inštruktorov a počet inštruktorov pre poskytovanie praktického vyučovania.

„Počet hlavných inštruktorov a počet inštruktorov“ vyjadruje počet „vyučujúcich“ praktického vyučovania, pod vedením ktorých vykonávajú žiaci praktické vyučovanie na PPV.

Počet hlavných inštruktorov je limitovaný počtom žiakov, ktorí sú zaradení do skupiny žiakov vykonávajúcej praktické vyučovanie tzv. skupinovú formou praktického vyučovania. Najvyšší počet žiakov na jedného hlavného inštruktora určuje príslušná príloha vyhlášky o sústave odborov vzdelávania a vecnej pôsobnosti pre každý odbor vzdelávania samostatne (najčastejšie najviac 12 žiakov na jedného hlavného inštruktora). Skutočný počet žiakov v jednej skupine žiakov určí zamestnávateľ v závislosti od počtu žiakov a od počtu hlavných inštruktorov.

Zamestnávateľ určí celkový počet hlavných inštruktorov v závislosti od určenia počtu skupín žiakov v jednej vyučovacej zmene praktického vyučovania a v závislosti od striedania vyučovacích zmien v jednotlivých dňoch alebo týždňoch praktického vyučovania.

Počet inštruktorov je limitovaný § 9 ods. 3, podľa ktorého praktické vyučovanie na PPV môžu pod vedením inštruktora vykonávať najviac traja žiaci. Znamená to, že v danom čase môže inštruktor viesť najviac troch žiakov.

Je na rozhodnutí zamestnávateľa určiť počet inštruktorov, pod vedením ktorých budú žiaci vykonávať praktické vyučovanie. Zamestnávateľ tak má možnosť určiť minimálny počet inštruktorov s dodržaním maximálneho počtu 3 žiakov na jedného inštruktora alebo vyšší počet inštruktorov, ktorým prideli menej ako 3 žiakov.

Počet inštruktorov určí zamestnávateľ tak, aby bol zabezpečený výkon praktického vyučovania pod vedením inštruktora pre každú vyučovaciu zmenu praktického vyučovania a v závislosti od striedania vyučovacích zmien v jednotlivých dňoch alebo týždňoch praktického vyučovania ako aj v závislosti od zaradenia zamestnanca vykonávajúceho činnosť inštruktora do jednotlivých pracovných zmien (ak sa využíva iba doobedňajší vyučovací deň a zamestnanec inštruktor je zaraďovaný aj na poobedňajšiu alebo nočnú zmenu, je potrebný vyšší počet inštruktorov, ktorí sa pri žiakoch striedajú v doobedňajší vyučovací deň).

Príklad A:

Osvedčenie o spôsobilosti zamestnávateľa pre SDV: Zamestnávateľ je spôsobilý poskytovať praktické vyučovanie v učebnom odbore 6445 H kuchár/kuchárka pre najvyšší počet 6 žiakov v jeden deň praktického vyučovania.

Na PPV môže byť v jednu vyučovaciu zmenu praktického vyučovania najviac 6 žiakov učebného odboru kuchár/kuchárka nezávisle od ročníka štúdia žiakov.

Zamestnávateľ poskytuje praktické vyučovanie iba v doobedňajšej vyučovacej zmene, nevytvára sa skupina žiakov a praktické vyučovanie sa poskytuje pod vedením inštruktormi.

Pri 6 žiakoch v jednej vyučovacej zmene musí mať zamestnávateľ najmenej 2 inštruktorov, ktorým prideli po 3 žiakoch nezávisle od ročníka, alebo najviac 6 inštruktorov, ak bude k inštruktormi pridelený iba 1 žiak.

Príklad B:

Osvedčenie o spôsobilosti zamestnávateľa pre SDV: Zamestnávateľ je spôsobilý poskytovať praktické vyučovanie v učebnom odbore 6445 H kuchár/kuchárka pre najvyšší počet 6 žiakov v jeden deň praktického vyučovania.

Na PPV môže byť v jednu vyučovaciu zmenu praktického vyučovania najviac 6 žiakov učebného odboru kuchár/kuchárka nezávisle od ročníka štúdia žiakov.

Zamestnávateľ poskytuje praktické vyučovanie v doobedňajšej ako aj v poobedňajšej vyučovacej zmene. V párnom alebo v nepárnom týždni sa vytvára jedna skupina žiakov prvého ročníka a praktické vyučovanie žiakov prvého ročníka sa poskytuje pod vedením hlavného inštruktora vždy iba v doobedňajšej vyučovacej zmene. Žiaci vyšších ročníkov vykonávajú praktické vyučovanie pod vedením inštruktorov a striedajú sa v párnom a nepárnom týždni v doobedňajšej ako aj v poobedňajšej vyučovacej zmene.

Pri 6 žiakoch prvého ročníka musí mať zamestnávateľ najmenej 1 hlavného inštruktora.

Pre žiakov vyšších ročníkov musí mať zamestnávateľ najmenej 2 inštruktorov pre každú vyučovaciu zmenu, ktorým prideli po 3 žiakoch nezávisle od ročníka, alebo najviac 6 inštruktorov v každej vyučovacej zmene, ak bude k inštruktormi pridelený iba 1 žiak.